

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

PS-VII.431.5.2017

Olsztyn, 2 listopada 2017 r.

*Pan
Paweł Stanisław Cieśliński
Wójt Gminy Działdowo
ul. Księżodworska 10
13-200 Działdowo*

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu Wójtowi treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolnego

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Gminy w Działdowie, 13-200 Działdowo, ul. Księżodworska 10, REGON: 130013915, NIP: 571-13-64-609, w siedzibie jednostki kontrolowanej oraz na terenie gminy w celu przeprowadzenia oględzin obiektów cmentarnictwa wojennego.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

- Paweł Stanisław Cieśliński – Wójt Gminy Działdowo wybrany w wyborach bezpośrednich 30 listopada 2014 r., urząd objął w dniu 5 grudnia 2014 r.

[Dowód: akta kontroli str.1-2]

- Kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej, Planowania Przestrzennego, Gospodarki Gruntami i Ochrony Środowiska w Urzędzie Gminy w Działdowie, na zajmowanym stanowisku od 6 kwietnia 2005 r. (ówczesna nazwa komórki Referat Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska, Gospodarki Gruntami i Rolnictwa).

[Dowód: akta kontroli str. 3]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- Jan Kosiorek - inspektor wojewódzki – samodzielne stanowisko pracy do spraw ochrony dziedzictwa narodowego w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – legitymacja służbowa nr 49/2014 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, pełniący funkcję przewodniczącego zespołu na podstawie wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.757.2017 z

dnia 31 sierpnia 2017 r., który w dniu 4 września 2017 r. złożył oświadczenie o braku istnienia przesłanek uzasadniających wyłączenie od udziału w przedmiotowej kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 4-5]

- Emilia Orzoł – inspektor wojewódzki – samodzielne stanowisko pracy do spraw ochrony dziedzictwa narodowego w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – legitymacja służbowa nr 48/2014 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, na podstawie wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.758.2017 z dnia 31 sierpnia 2017 r., która w dniu 4 września 2017 r. złożyła oświadczenie o braku istnienia przesłanek uzasadniających wyłączenie od udziału w przedmiotowej kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 6-7]

Termin kontroli: kontrola rozpoczęła się i zakończyła w dniu 7 września 2017 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 2 (2017).

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: ocena realizacji powierzonych Gminie Działdowo zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych.
- okres objęty kontrolą: od dnia rozpoczęcia realizacji zadań objętych Porozumieniem do dnia 7 września 2017 r.

Jednostka kontrolowana została zawiadomiona o rozpoczęciu przedmiotowej kontroli pismem nr PS-VII.431.5.2017 z dnia 31 sierpnia 2017 r. W dniu kontroli jednostkę reprezentował Wójt Gminy Paweł Cieśliński oraz Sekretarz Gminy Jan Świniarski, któremu kontrolujący okazali stosowne imienne upoważnienia, a także zapoznali z przedmiotem, zakresem oraz sposobem przeprowadzenia kontroli.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 525 z późn. zm.), w związku z § 5 Porozumienia Nr PS-VII.5230.1.12.2017 zawartego w dniu 20 kwietnia 2017 r. pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a Gminą Działdowo w sprawie powierzenia Gminie prowadzenia zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 15 maja 2017 r., poz. 2358).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Urzędu Gminy w Działdowie ocenia się pozytywnie.

W wyniku przeprowadzonych czynności ustalono, że w okresie objętym kontrolą zadania wynikające z przedmiotu kontroli realizowane są przez Referat Gospodarki Komunalnej, Planowania Przestrzennego, Gospodarki Gruntami i Ochrony Środowiska Urzędu Gminy w Działdowie. Wskazuje na to zapis w § 19 pkt 5 tiret czternaste przedłożonego regulaminu organizacyjnego, stanowiącego załącznik do Zarządzenia Nr 70/2016 Wójta Gminy Działdowo z dnia 16 czerwca 2016 r. w sprawie ustalenia tekstu jednolitego Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Działdowie, w brzmieniu „nadzór nad

miejscami pamięci narodowej cmentarzami wojennymi.”. Referat podlega bezpośrednio Wójtowi Gminy.

[Dowód: akta kontroli str. 8-12]

Obowiązki wynikające z powierzonych gminie zadań wykonuje ¹ – podinspektor w Referacie Gospodarki Komunalnej, Planowania Przestrzennego, Gospodarki Gruntami i Ochrony Środowiska. Kontrolowane zadania zostały ujęte w części I pkt 26 zakresu obowiązków, w brzmieniu: „prowadzenie spraw związanych z zakładaniem, utrzymaniem i zarządzaniem cmentarzami komunalnymi i cmentarzami wojennymi”, podpisanego przez pracownika 1 sierpnia 2013 r. Ww. pracownik udzielał kontrolującemu informacji do spisane go protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień, a także udostępniał niezbędne dokumenty objęte przedmiotem kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 13-15]

Z okazanej inspektorom dokumentacji objętej kontrolą wynika, że na stanowisku pracy, w segregatorze obejmującym akta lat 2015, 2016 i 2017, prowadzona jestteczka oznakowana symbolem komórki organizacyjnej oraz symbolem i hasłem klasyfikacyjnym według jednolitego rzeczowego wykazu akt, tj. GKŚ.7045 „Utrzymanie miejsc grzebalnych” (kat. B 5). Akta spraw bieżącego roku zawierają m.in.: korespondencję prowadzoną z Wydziałem Polityki Społecznej Warmińsko–Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie związaną z przejęciem w 2017 r. zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych, kserokopię uchwały Rady Gminy o przejęciu ww. zadań, Porozumienie Nr PS-VII.5230.1.12.2017, zapytanie w sprawie oznakowania dojścia do obiektów cmentarnictwa wojennego. W segregatorze przechowywana jest równieżteczka oznaczona symbolem i hasłem GKŚ.7041 „Ewidencja cmentarzy na terenie jednostki samorządu” (kat A), w której znajduje się karta ewidencyjna cmentarza wojennego w Komornikach, objętego opieką przez Gminę w ramach zawartego z Wojewodą porozumienia. Urząd Gminy w Działdowie prowadzi ponadto Gminną Ewidencję Zabytków, w której oprócz Karty Adresowej Zabytku Nieruchomego cmentarza w Komornikach, znajdują się karty dwóch obiektów grobownictwa wojennego z okresu I wojny światowej, zlokalizowanych w miejscowości Księży Dwór. Karta z nazwą „cmentarz II” zawiera opis dwóch mogił zbiorowych żołnierzy niemieckich w parku dworskim, karta „cmentarz III” zawiera opis cmentarza przy drodze z Księżego Dworu do wsi Kurki, na którym w dwóch zbiorowych mogiłach również spoczywają żołnierze niemieccy. W ocenie kontrolujących, w celu ujednoczenia dokumentacji i zawartych w niej danych dotyczących obiektów cmentarnictwa wojennego, karty ww. mogił w Księżym Dworze powinny być również prowadzone na wzór karty ewidencyjnej cmentarza wojennego w Komornikach i przechowywane z nią we wspólnejteczce.

Jednocześnie kontrolujący przypomnieli o ogólnych zasadach prowadzenia karty ewidencyjnej mogił / kwatery / cmentarza wojennego i potrzebie jej aktualizowania w przypadkach wykonywania na obiektach prac, które w istotny sposób wpłynęły np. na zmianę jego wyglądu. W tym celu w karcie należy umieszczać stosowny opis (zakresu prac, daty ich wykonania, źródeł finansowania), uzupełniony dokumentacją fotograficzną. Pozwoli to na przesłedzenie historii obiektu i prowadzonych na nim działań.

Cmentarz ofiar terroru niemieckiego z okresu II wojny światowej w Komornikach, objęty opieką przez Gminę Działdowo w 2017 r., nie figuruje w rejestrze zabytków województwa warmińsko-mazurskiego, podlega natomiast ochronie w związku z wpisem do wojewódzkiej ewidencji

zabytków. W roku bieżącym, z uwagi na zachowawczy charakter dotychczas prowadzony na obiekcie prac, nie było potrzeby prowadzenia uzgodnień z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

[Dowód: akta kontroli str. 16-17]

Zadania będące przedmiotem kontroli Gmina Działdowo przejęła na mocy Uchwały Nr XXIX/231/17 Rady Gminy w Działdowie z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie przejęcia od Wojewody Warmińsko-Mazurskiego zadań w zakresie utrzymania cmentarza wojennego w Komornikach. Na jej podstawie Wójt Gminy Działdowo 20 kwietnia 2017 r. zawarł z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim Porozumienie Nr PS-VII.5230.1.12.2017. Określone w nim środki finansowe w kwocie 5.000 zł wpłynęły na konto Urzędu Gminy w Działdowie w dniu 23 maja 2017 r.

[Dowód: akta kontroli str. 18]

Ze względu na organizację realizacji zadania, na dzień kontroli nie wydatkowano środków finansowych z budżetu Wojewody, przekazanych w kwocie 5.000 zł na utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych. Na powyższy cel Gmina Działdowo przewidziała środków własne w wysokości 5.000 zł, z których wydatkowano 221,40 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 19]

Z udzielonych informacji wynika, że prace porządkowe na objętym opieką cmentarzu w Komornikach prowadzone są społecznie przez młodzież z miejscowości Pożary oraz ze Szkoły Podstawowej w Kłęczkowie, zaangażowaną przez Mirosława Zielińskiego - Przewodniczącego Rady Gminy i Sołtysa wsi Pożary. Prace polegające na koszeniu, utrzymaniu porządku i czystości rozpoczęły się w okresie wiosennym i odbywają się w miarę potrzeb, co ok. 2 – 3 tygodnie oraz na wniosek społecznych opiekunów i mieszkańców. Stan utrzymania obiektu nadzorowany jest przez kierownika oraz pracowników Referatu Gospodarki Komunalnej, Planowania Przestrzennego, Gospodarki Gruntami i Ochrony Środowiska.

Do dnia kontroli Gmina nie zawierała umów z firmami zewnętrznymi i nie ponosiła wydatków z dotacji Wojewody na utrzymanie cmentarza wojennego. Środki te, w wysokości 5.000 zł, Gmina zamierza przeznaczyć na zlecenie na cmentarzu wojennym w Komornikach prac polegających na przełożeniu zapadniętej kostki brukowej, malowaniu bramy i pomnika oraz drobnych naprawach wraz zakupem niezbędnych materiałów. Natomiast ze środków własnych Gminy dokonano zakupu zaginionego znaku wskazującego przy drodze wojewódzkiej dojeżdżając do obiektu na kwotę 221,40 zł. Gmina zabezpieczyła również w budżecie środki własne na prace bieżące oraz zakup wiązanek okolicznościowych i zniczy, ustawianych z okazji świąt i obchodów rocznicowych.

W toku kontroli ustalono, że na cmentarzu wojennym w Komornikach zdarzają się przypadki okresowego zaśmiecania, rozrzucania zniczy i kwiatów, niszczenia drogowskazów i mazania pomnika. Gmina każdorazowo naprawia szkody, brak jest jednak środków na zabezpieczenie i założenie monitoringu na terenie obiektu. Na początku drogi prowadzącej na cmentarz ustawiony był szlaban, który uniemożliwiał wjazd nieuprawnionych pojazdów. Został on jednak uszkodzony i ostatecznie zdemontowany.

Okoliczni mieszkańcy i osoby przyjezdne odwiedzają obiekt, okolicznościowo dekorują go i zapalają znicze. Organizowane są w tym miejscu uroczystości patriotyczne i rocznicowe, tradycyjnie odbywa się tu Droga Krzyżowa na Groby Męczenników Działdowskich w Komornikach.

[Dowód: akta kontroli str. 16-17]

W dniu kontroli, w obecności pracownika realizującego kontrolowane zadania, przeprowadzono oględziny cmentarza ofiar terroru niemieckiego z okresu II wojny światowej w Komornikach. Przeprowadzona lustracja wykazała, że obiekt ten jest systematycznie porządkowany, a wykonywane na nim prace świadczą o prawidłowym wypełnianiu przez władze gminy oraz podległych pracowników zobowiązań dotyczących utrzymania grobów i cmentarzy wojennych.

[Dowód: akta kontroli str. 20-24]

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny, wnoszę o wykorzystanie uwag zespołu kontrolnego dotyczących prowadzenia i aktualizowania kart ewidencyjnych grobów i cmentarzy wojennych, w tym obiektów w Księżym Dworze, w sposób opisany w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym. Jeden kompletny egzemplarz uaktualnionych kart ewidencyjnych należy przesłać na adres Wydziału Polityki Społecznej tut. Urzędu. Jednocześnie przypominam o obowiązku każdorazowego informowania o aktach wandalizmu wobec miejsc pochówków wojennych w przypadku ich występowania.

Proszę Pana Wójta o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 21 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Artur Chojecki

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	1225096.2557435.1936267
Nazwa dokumentu	Wystąpienie pokontrolne - Działdowo gm.pdf
Tytuł dokumentu	Wystąpienie pokontrolne - Działdowo gm.doc
Data dokumentu	2017-11-02 15:15:09
Skrót dokumentu	B25549DC13D4D0502C6A96745CCE9BEC4E769966
Wersja dokumentu	1.5
Data podpisu	2017-11-02 15:15:07

Podpisane przez	Artur Henryk Chojecki WOJEWODA
	EZD 3.30.481.4063.6586
Data wydruku:	2017-11-03 09:40:06
Autor wydruku:	ORZOŁ EMILIA inspektor wojewódzki